

Chriismamis, Apeldoorn, 1 april 2026

Jezus is gezalfd met de Heilige Geest naar zijn menselijke natuur. De zalving met de Heilige Geest houdt altijd een opdracht in, een roeping van God. Jezus volbrengt Zijn roeping doordat Hij ons door Zijn kruisdood verlost van de schuld die we door onze zonden hebben opgebouwd en van de eeuwige dood door Zijn verrijzenis.

Ook wij als volgelingen van Jezus zijn gezalfd met de Heilige Geest in het doopsel en in het vormsel. Hoe brengen wij het er vanaf, als het erop aankomt onze roeping die wij van God hebben ontvangen te volbrengen?

In de Goede Week horen we het lijdensverhaal of delen daarvan voorlezen, waarin gewag wordt gemaakt van diverse personen die hun roeping niet waarmaken. Op de eerste plaats is dat het geval met Judas, een tragische figuur, die Jezus aan het begin van Zijn openbare leven roept als een van de 12 apostelen. Gaandeweg verliest hij echter zijn geloof in Jezus. Uiteindelijk wint de hebzucht het bij Judas en verraadt hij Jezus voor 30 zilverlingen.

Maar de andere apostelen laten Jezus ook in de steek op het moment dat Hij in de Hof van Olijven gevangen wordt genomen. Behalve de jongste leerling, Johannes, die het meest van Jezus hield en onder het kruis durfde te staan, toen Hij stierf. Petrus, de eerste onder de apostelen en eerste paus van de Kerk, ontkent dat hij leerling van Jezus is, in de voorhof van het huis van de hogepriester, waar Jezus terecht wordt.

Moeten wij helaas ook niet constateren dat Jezus massaal in de steek is gelaten, zo niet verraden, vanaf de tweede helft van de jaren '60, toen veel jongeren, die nu grootouders zijn, besloten om Jezus niet meer te volgen en Zijn Kerk te verlaten? Zien we hier – althans tot op zekere hoogte – een parallel met Judas, die Jezus voor 30 zilverlingen verraadde? Het was een generatie die een welvaart kende, als geen enkele generatie voor hen. Het idee van een offer brengen als een gave van jezelf voor de gemeenschap werd als ouderwets afgedaan. Zo mal waren we niet meer, dat deden we niet meer.

Bovendien wilden zij autonoom zijn en duldden zij geen autoriteit boven zich, ook niet God. De huwelijksmoraal en de seksuele moraal die Jezus voorhoudt en die we ook terugvinden in het geheel van de Heilige Schrift en de leer van de Kerk gooiden zij overboord. Ze wilden op dat gebied doen wat zij zelf wilden en ontketenden zo de seksuele revolutie. Nu zien wij de bittere gevolgen daarvan. Bijna 40% van de huwelijken strandt en mensen die samenwonen gaan ook vaak uit elkaar, waardoor veel kinderen in een onstabiele situatie opgroeien met alle gevolgen van dien voor hun psychisch welbevinden in hun latere leven.

Laten we wel zijn: Jezus navolgen is niet gemakkelijk en vraagt veel van ons. Onze roeping waarmaken, betekent dat we evenals Jezus ons kruis opnemen. De kern hiervan is dat we onszelf geven aan Christus en door Hem aan de medemens. Dat is het fundament onder de liefde.

Een bijzondere vorm van zelfgave komen we tegen in het leven van de heilige Carlo Acutis, die in 2006 op 15-jarige leeftijd overleed aan een ernstige vorm van leukemie. Al als klein jochie zette hij zich in om medemensen, ook volwassenen, tot het katholieke geloof te brengen. Hij stak veel tijd in het maken van een website over de Eucharistie om leeftijdgenoten tot geloof in dit sacrament te brengen. Als 14-jarige was hij al catechist in zijn parochie met als taak kinderen voor te bereiden op de Eerste Heilige Communie en jongeren op het Vormsel.

Toen hij al met leukemie te kampen had, ging hij door met het bezoeken van daklozen. Hij bracht hun voedsel en warme dranken. Zijn ziekte en sterven onderging hij bewust in eenheid met het lijden van Jezus en hij offerde het op voor de Heer, de paus en de Kerk. Hij gaf zichzelf op tal van terreinen overeenkomstig zijn roeping als lekenapostel.

Niet alleen heiligen hebben een bijzondere roeping. We hebben allemaal een bijzondere roeping om Jezus na te volgen in een of andere vorm van zelfgave. Dat kan iemand doen in zijn beroep. Mensen kunnen hun werk met liefde doen. Gehuwden doen het doordat ze zich geheel aan elkaar wegschenken. Die zelfgave houdt ook in dat zij dat het leven doorgeven aan hun kinderen en die opvoeden. Ouders die hun kinderen een goede en godsdienstige opvoeding geven, weten dat ze zich daarbij in niet geringe mate moeten wegcijferen.

Een diaken is geroepen om zichzelf te geven door Christus' dienstbaarheid op sacramentele wijze tegenwoordig te stellen. Een priester is geroepen om Jezus in persoon te vertegenwoordigen, met name als hij de Eucharistie viert en het sacrament van Boete en Verzoening bedient. Jezus vertegenwoordigen in persoon betekent een bijzondere vorm van zelfgave.

We zijn blij dat de priesters van het aartsbisdom daartoe ook bereid zijn. Zij gaan door als pastoor tot zij de leeftijd van 75 jaar hebben bereikt en daarna gaan de meesten van hen nog verder als priester-assistent voor een aanzienlijk aantal uren per week. Tot op hoge leeftijd, zeg maar zolang als het kan, geven zij zichzelf als priester. Dit jaar wordt een heel contingent priesters overgeplaatst. Ze zijn allen bereid een nieuwe benoeming aan te nemen hetgeen veel van hen vergt, want ze moeten vertrouwde geloofsgemeenschappen loslaten en nieuwe leren kennen.

Wij hebben allemaal, zoals we hier zitten, een roeping op basis van onze zalving met de Heilige Geest in het doopsel en het vormsel. Dat is een roeping om Jezus na te volgen overeenkomstig onze levensstaat en de situatie waarin we ons bevinden. Het kernelement daarvan is altijd een of andere vorm van zelfgave. Bidden we de Heer dat Hij ons de genade en de kracht geeft om de roeping die Hij ons geeft overeenkomstig Zijn wil gestalte te geven. Amen.